

PLAN DZIAŁANIA

KT 52

ds. Systemów Alarmowych Włamania i Napadu

STRESZCZENIE

Komitet KT 52 ds. „Systemów alarmowych włamania i napadu” jest komitetem wiodącym w zakresie współpracy z Komitetami Technicznymi CENELEC TC 79 i IEC TC 79. Działalność KT 52 umożliwia podwyższanie kwalifikacji firm usługowych i dostosowanie systemów alarmowych do potrzeb klienta, zapewniając funkcjonalność systemów oraz wysoką jakością usług z tym związanych.

Termin „systemy alarmowe” obejmuje systemy stosowane w zabezpieczeniach tj. systemy: sygnalizacji włamania i napadu, elektroniczne kontroli dostępu, dozoru wizyjnego VSS (CCTV), osobiste, łączone i zintegrowane, transmisji alarmu oraz alarmowe centra monitorowania i odbiorcze alarmów. Normy tych systemów są opracowywane przez Europejski Komitet Normalizacyjny Elektrotechniki CENELEC i Międzynarodową Komisję Elektrotechniczną IEC.

1. ŚRODOWISKO BIZNESOWE

1.1 Opis środowiska biznesowego

Na działalność gospodarczą objętą zakresem KT znaczący wpływ mają następujące uwarunkowania polityczne, gospodarcze, techniczne, prawne, społeczne i/lub aspekty regionalne/międzynarodowe:

Uwarunkowania gospodarcze techniczne i prawne dotyczące środowiska biznesowego systemów alarmowych zostały przedstawione m.in. w raporcie krajowym: „Monitoring w Polsce 2014” opublikowanym przez Fundację Rozwoju Bezpieczeństwa Komercyjnego (FRBK) a w odniesieniu do światowego rynku systemów zabezpieczeń w raporcie: „*The Physical Security Business 2017 to 2022 Access Control, Intruder Alarm & Video Surveillance*” opublikowanej przez Memoori Research AB 2017.

Raport krajowy FRBK określa monitoring jako: „zbieranie przez alarmowe centrum odbiorcze, za pomocą łączny telekomunikacyjnych i radiowych, informacji o stanie oddalonych, niezależnych od siebie systemów alarmowych, w celu podjęcia działań interwencyjnych w przypadku odebrania sygnału alarmu”. Monitoring jest to „Proces organizacyjno-techniczny, ze szczególnym uwzględnieniem niezawodności i szybkości działania wspomagający zdalne podejmowanie decyzji dzięki dostarczaniu bieżącej informacji przesyłanej między urządzeniami systemów transmisji alarmu, umożliwiający zdalną kontrolę parametrów monitorowanych obiektów”. W celu możliwie najszybszego przesłania informacji, które są niezbędne do podjęcia poprawnej i szybkiej reakcji monitoring wykorzystuje jedno lub dwukierunkowe systemy łączności przewodowej lub bezprzewodowej – systemy transmisji alarmu.

W raporcie FRBK zawarto informacje dotyczące środowiska biznesowego systemów alarmowych dotyczące m. in.:

- technologii stosowanych w monitoringu,
- problemów organizacji usług monitoringu,
- prognoz rozwoju monitoringu w Polsce,
- analizy statystycznej rynku monitoringu.

Środowisko biznesowe usługodawców w zakresie systemów alarmowych jest w Polsce bardzo liczne, ale trudne do oceny ilościowej i jakościowej. Obejmuje zarówno firmy specjalizujące się wyłącznie w tym zakresie, jak również wykonujące instalacje elektroenergetyczne jak i telekomunikacyjne oraz teleinformatyczne. Tworzą je zarówno firmy jednoosobowe jak i duże przedsiębiorstwa. Ustawa o ochronie osób i mienia określa tych usługodawców „pracownikami zabezpieczenia technicznego”. Przewiduje się, że rozwój krajowego środowiska biznesowego systemów alarmowych będzie głównie polegał na budowie:

- elektronicznych systemów kontroli dostępu zintegrowanych z systemami automatyki budynkowej z możliwością zdalnego sterowania i monitorowania za pomocą sieci IP przewodowych jak i bezprzewodowych,
- systemów dozoru wizyjnego VSS wykorzystujących analizę obrazu z możliwością zdalnego sterowania i monitorowania za pomocą sieci IP przewodowych jak i bezprzewodowych (tzw. sieciowych systemów wizyjnych),
- aplikacji programowych urządzeń komunikacji osobistej (smartfonów) umożliwiających zdalną obsługę ww. systemów.

Komitety: CENELEC TC 79 i IEC TC 79 realizują, przekazany do CEN, mandat Komisji Europejskiej M/487 „*Programming mandate addressed to CEN, CENELEC and ETSI to establish security standards*”. Działania te są zgodne z Dyrektywą 2006/123/WE „Usługi na rynku wewnętrznym” (Service Directive SD). Dyrektywa Usługowa określa warunki ogólne ułatwiając dostawcom usług swobodę zatrudnienia i wolny przepływ usług wewnątrz EU z utrzymaniem wysokiej jakości usług (SD, Artykuł 1-1).

Dyrektywa SD w Artykule 26 „Polityka jakości Usług” zachęca do poprawy kwalifikowanej kompatybilności usług wewnątrz Krajów Członkowskich. Z artykułu 26 wynika, że kraje członkowskie powinny we współpracy z Komisją Europejską działać w kierunku zachęcania instytucji i innych podmiotów zapewniających zabezpieczenia do działań gwarantujących odpowiednią jakość usług m.in. przez stosowanie norm „systemy alarmowe”.

Normy „systemy alarmowe” określają wymagania dotyczące systemów i urządzeń wykorzystywanych w wieloetapowym procesie: planowania, projektowania, instalowania, uruchomienia, sprawdzania, przekazywania i konserwacją systemów alarmowych. Można również opracowywać swoje własne normy jakościowe lub korzystać z kart i znaków jakości opracowywanych przez profesjonalne organy wspólnoty (np. *Euralarm*).

Kraje członkowskie są także zobligowane do tego by, we współpracy z Komisją Europejską, zachęcać do opracowywania Norm Europejskich, których celem jest wzmocnienie kompatybilności pomiędzy różnymi służbami i dostawcami usług w krajach członkowskich, informowanie odbiorców i określanie jakości realizowanych usług. Dzięki istnieniu norm zwiększa się konkurencja, otwartość i odpowiedzialność dostawców.

1.2 Wskaźniki ilościowe dotyczące środowiska biznesowego

Poniższe wskaźniki ilościowe opisują środowisko biznesowe, w celu wsparcia działań KT poprzez zapewnienie niezbędnych danych:

Wskaźniki ilościowe z Raportu Memoori Research mają na celu pomóc wszystkim zainteresowanym stronom działającym w branży systemów alarmowych w identyfikacji możliwości biznesowych w rosnących sektorach rynku, prognozując popyt do 2022 roku.

Całkowita wartość produktów zabezpieczenia fizycznego w cenach fabrycznych w 2017 r. wyniosła 29,2 mld USD wzrost o około 5% od 2016 r. Jest to spadek wzrostu od szczytu w 2014 r., ale wzrost w ciągu ostatnich od 2017r 2 lat. W ciągu ostatnich (od 2017r) 8 lat

rynek security wzrósł o roczną stopę wzrostu wynoszącą 6,41% i wg. prognozy Memoori rynek osiągnie 41,27 mld USD w 2022 r, przy CAGR 7,2% (Compound Annual Growth Rate – Skumulowany Roczny Wskaźnik Wzrostu).

Z trzech, wciąż w dużej mierze niezależnych branż, kontrola dostępu utrzymała swoją średnią wzrostu około 7% w ciągu ostatnich (do 2017r) trzech lat i udział w rynku wysokości 23,5%. Przyczyniły się do tego dynamiczny rozwój i zwiększone zainteresowanie systemami IP, coraz większa popularność czytników biometrycznych oraz systemy zarządzania tożsamością i systemy zamków bezprzewodowych.

Sektor systemów sygnalizacji włamania i napadu w 2017r generował 22% przychodów całego rynku zabezpieczeń technicznych jest to najstarsza część rynku security, która już dawno wkroczyła w fazę dojrzałości rynkowej. Ostatnio jednak i w tym sektorze nastąpiło ożywienie, wynikające głównie z coraz większego zainteresowania wykorzystaniem radarów oraz integracji z systemami dozoru wizyjnego i kontroli dostępu. Dzięki temu rynek notował wzrost sprzedaży na poziomie ok. 2,5%.

Największą część globalnego rynku security zajmuje dozór wizyjny. Ponad połowa (54,5%) wszystkich sprzedanych w 2017 roku produktów zabezpieczeń technicznych to urządzenia dozoru wizyjnego. W efekcie rosnącego popytu na produkty markowe, wygenerowane przez potrzebę integracji z rozwiązaniami kontroli dostępu oraz sygnalizacji włamania i napadu, a także innymi systemami spoza security – z zakresu automatyki budynkowej i IT, w raporcie Memoori Research prognozowany jest wzrost sprzedaży na rynku dozoru wizyjnego do poziomu 22,8 mld USD w 2022 r.

Powyższe wskaźniki biznesowe pośrednio dotyczą również środowiska biznesowego usługodawców w zakresie systemów alarmowych w Polsce, określonego w wymienionym wyżej raporcie krajowym: „Monitoring w Polsce 2014” opublikowanym przez Fundację Rozwoju Bezpieczeństwa Komercyjnego (FRBK).

W branży usługodawców w zakresie systemów alarmowych nie ma obowiązku zrzeszania się ani uzyskiwania jakichkolwiek certyfikatów. Działające w tym obszarze stowarzyszenia oraz izby gospodarcze skupiają tylko niewielką część aktywnych podmiotów gospodarczych.

Komitet KT 52 będzie prowadził starania zmierzające do pozyskiwania środków finansowych zarówno na aktywne uczestnictwo w pracach Komitetów Technicznych CENELEC TC 79 i IEC TC 79, jak i na opracowywanie polskich wersji norm europejskich opracowanych przez te komitety. Ponadto Komitet będzie prowadził starania zmierzające do pozyskiwania środków finansowych na opracowanie własnych specyfikacji technicznych, które mogą stanowić podstawę do podjęcia przez KT 52 inicjatywy ich dalszego ustanowienia jako specyfikacji/norm europejskich lub międzynarodowych.

Głównymi sponsorami powinny być organizacje gospodarcze: stowarzyszenia oraz izby gospodarcze skupiające firmy świadczące usługi w zakresie systemów alarmowych oraz zabezpieczeń elektronicznych obiektów, jak i krajowi producenci urządzeń alarmowych oraz ubezpieczyciele.

2 OCZEKIWANE KORZYŚCI Z REALIZACJI PRAC KT

Podstawową korzyścią z realizacji prac KT 52 powinno być tłumaczenie Norm Europejskich i Międzynarodowych „Systemy Alarmowe” umożliwiając krajowym projektantom, instalatorom i konserwatorom tych systemów działania zgodne z wymaganiami norm wykorzystując znormalizowaną terminologię w języku polskim i europejskie bądź światowe zasady planowania, projektowania, instalowania, uruchomienia, sprawdzania, przekazywania i konserwacji systemów przyjmowane w normach CENELEC i IEC.

Podstawową korzyścią z realizacji prac KT 52 może być również opracowanie Polskiej Normy/Specyfikacji Technicznej pod roboczym tytułem „Systemy alarmowe – Zarządzanie ryzykiem – Zasady i wytyczne” umożliwiającej zarządzanie ryzykiem w zakresie systemów alarmowych. Wprowadzenie dokumentu na poziomie krajowym umożliwi podniesienie ogólnego poziomu świadczonych usług, szczególnie w zakresie planowania, i projektowania tych systemów.

Opracowanie tego dokumentu i następnie „wprowadzenie go na forum europejskie” może również ułatwić swobodny przepływ ww. usług w obszarze Jednolitego Rynku Europejskiego w zakresie systemów alarmowych sygnalizacji włamania i napadu, kontroli dostępu, CCTV/VSS (Closed Circuit Television)/(Video Surveillance Systems) oraz systemów łączonych i zintegrowanych, zapewniając możliwość porównywalności

poziomu świadczonych usług przez precyzyjniejsze dostosowanie stopnia zabezpieczenia (*security grade*) do szacowanego ryzyka.

3 CZŁONKOSTWO W KT

Każdy podmiot krajowy zainteresowany daną tematyką ma prawo zgłosić chęć uczestnictwa w KT 52 i po spełnieniu wymogów proceduralnych (procedura Z2-P3 w powiązaniu z Z2-P1) stać się członkiem KT. Każdy członek KT realizuje zadania KT poprzez swoich reprezentantów.

Aktualny skład KT jest podany na stronie www.pkn.pl, w Wykazie OT.

4 CELE KT I STRATEGIA ICH REALIZACJI

4.1 Cele KT

Celem działalności KT 52 jest stworzenie bazy merytorycznej umożliwiającej każdemu podmiotowi polskiemu śledzenie postępu prac Komitetów CENELEC TC 79 i IEC TC 79 i zapewniającej możliwość zgłaszania własnych wniosków i postulatów do Komitetu CENELEC TC 79 (w stosunku do IEC TC 79 Polska ma status obserwatora). Obowiązkiem KT 52 jest transferowanie zgłoszonych uwag na forum CENELEC TC 79 oraz reprezentowanie interesów krajowych przy opracowywaniu Norm Europejskich.

Do zadań KT 52 należy zapewnienie właściwego forum do opracowania polskiej wersji językowej Norm Europejskich EN i Międzynarodowych IEC. W 2019r planuje się rozpoczęcie w KT 52 prac nad wprowadzeniem polskiej wersji językowej opracowywanej w CENELEC TC 79 normy dotyczącej zasad stosowania elektronicznych systemów kontroli dostępu:

- IEC 60839-11-2:2014 *Alarm and electronic security systems – Part 11-2: Electronic access control systems – Application guidelines.*

4.2 Strategia ustalona do osiągnięcia celów KT

Komitet techniczny KT 52 będzie stanowił forum krajowe do dyskusji w zakresie normalizowanej tematyki. W tym celu KT 52 będzie współpracował z innymi zainteresowanymi częściowo tą tematyką Komitetami Technicznymi tj. KT 264 ds. Systemów Sygnalizacji Pożarowej, KT 306 ds. Bezpieczeństwa Powszechnego i Ochrony

Ludności i innymi komitetami w razie potrzeby. KT 52 będzie również prowadził działalność popularyzatorską w celu dotarcia do innych zainteresowanych.

Po opublikowaniu Norm Europejskich i Międzynarodowych KT 52, po „znalezieniu sponsorów” będzie mógł niezwłocznie (bez zbędnej zwłoki czasowej) przystąpić do wprowadzania polskiej wersji językowej wybranych norm. Działalność KT 52 do czasu opublikowania Normy Europejskiej bądź Międzynarodowej polegająca na dokładnym „śledzeniu” tego procesu powinna zagwarantować ze względu na wysoką przydatność wybranych norm w branży zabezpieczeń skrócenie czasu ich wprowadzania do portfolio norm krajowych.

4.3 Aspekty środowiskowe

Stosowanie norm Systemy Alarmowe powinno zapewnić podniesienie jakości usług związanych z instalowaniem alarmowych systemów zabezpieczeń, a przez to zwiększenie bezpieczeństwa osób i środowiska chronionych przez instalowane urządzenia i systemy alarmowe. Dotyczy to szczególnie ochrony obszarów produkcji krytycznej

5 CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA REALIZACJĘ PROGRAMU PRAC KT I WPROWADZANIE NOWYCH TEMATÓW NORMALIZACYJNYCH DO PROGRAMU PRAC

Każdy zainteresowany ma możliwość zgłaszania tematów normalizacyjnych (TN) wypełniając Karty nowego tematu (KNT) lub Karty propozycji tematu normalizacyjnego (KPT).

Każdy zgłoszony TN jest wprowadzany do programu KT. KT decyduje o kontynuacji lub zaniechaniu tematu normalizacyjnego.

W programie prac prezentowane są wszystkie TN będące aktualnie w opracowaniu.

Program prac KT znajduje się na stronie www.pkn.pl, w Wykazie OT, po wybraniu numeru właściwego KT.

Drugi element numeru tematu normalizacyjnego wskazuje numer Podkomitetu Technicznego opracowującego temat, np. numer tematu normalizacyjnego XXX.1.XXXX oznacza wykonywanie w KT XXX PK 1 (Podkomitecie Technicznym nr 1 Komitetu

Technicznego XXX). Jeżeli drugi element przyjmuje wartość zero oznacza to, że TN jest opracowywany w KT.

Program pracy normalizacyjnej KT 52 jest uzależniony od planowego realizowania prac w CENELEC TC 79 i w IEC TC 79. KT 52, w czasie do zakończenia prac przez te Komitety Techniczne będzie prowadził wstępne rozmowy z podmiotami mogącymi sfinansować prace związane z wprowadzeniem polskiej wersji językowej wybranych Norm Europejskich opracowywanych w CENELEC TC 79 i w IEC TC 79.

Planowane rozpoczęcie prac związanych z opracowaniem dokumentu Polskiej Normy/Specyfikacji Technicznej pod roboczym tytułem „Systemy alarmowe – Zarządzanie ryzykiem – Zasady i wytyczne” (który może być przydatny w stosowaniu istniejących norm aplikacyjnych określających specyficzne i bardziej szczegółowe wymagania dotyczące tych systemów), uzależnione jest od utworzenia w tym celu w Komitecie Zadaniowym KZ grupy roboczej złożonej z wybitnych ekspertów w obszarze systemów alarmowych i zarządzania ryzykiem oraz od pozyskania sponsorów na prowadzenie tych prac.

Projektowany dokument może być normą krajową lub europejską. Do zadań KT 52 należy określenie zapotrzebowania na tę normę/specyfikację, które może mieć wpływ na podjęcie stosownych działań związanych z powołaniem Komitetu Zadaniowego.

6 WYKAZ PROPOZYCJI TEMATÓW NORMALIZACYJNYCH, DLA KTÓRYCH KT PRZEVIDUJE POZYSKANIE ZAMAWIAJĄCYCH W RAMACH PRAC NA ZAMÓWIENIE

Dalszym celem KT 52 może być opracowanie Polskiej Normy/Specyfikacji Technicznej pod roboczym tytułem „Systemy alarmowe – Zarządzanie ryzykiem – Zasady i wytyczne” umożliwiającej zarządzanie ryzykiem w zakresie systemów alarmowych. Wprowadzenie tego dokumentu umożliwi podniesienie ogólnego poziomu świadczonych usług planowania, projektowania, instalowania, uruchomienia, sprawdzania, przekazywania i konserwacji tych systemów. W tym celu planuje się powołanie w Sektorze ds. Bezpieczeństwa PKN w 2019r grupy roboczej ds. „Zarządzania ryzykiem w środowisku systemów alarmowych”.

UZASADNIENIE

W opracowanych w różnych okresach i kolejności normach Systemy Alarmowe nie było możliwe wprowadzenie jednolitego podejścia do zarządzania ryzykiem, obecnie zostały ukończone podstawowe normy dotyczące wymagań systemowych i wytycznych stosowania systemów VSS i ESKD, każda z nich, jak i starsze normy dotyczące systemów alarmowych włamania i napadu w różny sposób podejmują problem ryzyka – dlatego opracowanie jednolitego podejścia do zarządzania ryzykiem w procesie planowania systemów alarmowych może być użyteczne również dla tego, że w wielu przypadkach proces ten jest realizowany przez tego samego wykonawcę np. w przypadku planowania zabezpieczeń fizycznych w ochronie informacji.

Zastosowanie jednolitego podejścia do ryzyka w obszarze systemów alarmowych jest obecnie również możliwe ze względu na ustanowienie norm:

- PN-ISO 31000:2018-08 *Zarządzanie ryzykiem – Wytyczne*,
- IEC/ISO 31010:2009 *Risk management – Risk assessment techniques*,
- PN-ISO/IEC 27005:2014-01 *Technika informatyczna – Techniki bezpieczeństwa – Zarządzanie ryzykiem w bezpieczeństwie informacji*,

których postanowienia mogą być wykorzystane w planowanej Polskiej Normie/Specyfikacji Technicznej.